

เอกรัฐ วัฒนากนอมวงศ์ : การประเมินการประกอบธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ในจังหวัดสุรินทร์

(AN EVALUATION OF SMALL AND MEDIUM ENTERPRISES [SMEs] IN SURIN PROVINCE)

โปรแกรมวิชา : บริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ ปีการศึกษา 2550

อาจารย์ที่ปรึกษา : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทองสุข วันแสน และ ดร.อุดม หอมคำ.

330 หน้า.

การวิจัยนี้เป็นวิจัยเชิงประเมิน มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ประเมินปัจจัยการดำเนินงาน ของผู้ประกอบการธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ในด้าน บุคลากร เงินทุน เครื่องมือเครื่องจักรที่ใช้ในการผลิต สถานที่ และสิ่งอำนวยความสะดวก (2) ประเมินกระบวนการดำเนินงาน ในด้านการวางแผนงาน การจัดองค์กร การจัดคน เข้าทำงาน การสั่งการ การประสานงาน การรายงานผลการปฏิบัติงาน และการจัดงบประมาณของ การประกอบธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (3) ประเมินผลสำเร็จของการดำเนินงานของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (4) ศึกษาความสัมพันธ์ และระดับการส่งผลของปัจจัยการดำเนินงาน และกระบวนการ ดำเนินงานต่อผลสำเร็จของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ผู้วิจัยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างร้อยละ 20 ของกลุ่มประชากร ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 95 กลุ่ม แล้วสุ่มมาด้วยวิธีสุ่มแบบแบ่งชั้น ทั้งนี้แต่ละกลุ่มที่สุ่มมา มีผู้ให้ข้อมูลกลุ่มละ 12 คน ประกอบด้วย ฝ่ายบริหารของกลุ่ม 1 คน ฝ่ายปฏิบัติ 1 คน และสมาชิกของกลุ่ม 10 คนรวมผู้ให้ข้อมูลทั้งสิ้น 1,140 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม มาตรฐานส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.9728 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบเพิ่มตัวแปรเป็นขั้น รวมทั้งวิเคราะห์ ข้อมูลการแสดงความคิดเห็น และข้อเสนอแนะจากผู้ตอบแบบสอบถามปลายเปิดด้วยการวิเคราะห์ เนื้อความ

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ผลการประเมินปัจจัยการดำเนินงาน พบว่า ในภาพรวม มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง ไม่ผ่านเกณฑ์ที่น่าพอใจ ($\bar{X} = 3.35$, S.D.= 0.27) เมื่อพิจารณารายละเอียด พบว่า ด้านบุคลากร มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ผ่านเกณฑ์ที่น่าพอใจ ($\bar{X} = 3.51$, S.D.= 0.36) ส่วนด้านเครื่องจักรในการผลิต ด้านสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก และด้านเงินทุน มีความเหมาะสมอยู่ในระดับ

ปานกลาง ไม่ผ่านเกณฑ์ที่น่าพอใจ ทั้ง 3 ด้าน ($\bar{X} = 3.44, 3.53, 3.09$, S.D.= 0.44, 0.39, 0.47) เมื่อพิจารณารายชื่อ พบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง ไม่ผ่านเกณฑ์ที่น่าพอใจเป็นส่วนใหญ่

2. ผลการประเมินกระบวนการดำเนินงาน พบว่า ในภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง ไม่ผ่านเกณฑ์ที่น่าพอใจ ($\bar{X} = 3.43$, S.D.= 0.24) เมื่อพิจารณารายละเอียด พบว่า ด้านการประสานงาน มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ผ่านเกณฑ์ที่น่าพอใจ ($\bar{X} = 3.52$, S.D.= 0.33) ส่วนด้านการวางแผน ด้านการจัดองค์กร ด้านการบริหารงานบุคคล ด้านการสั่งการ ด้านการรายงานผลการปฏิบัติงาน และด้านการจัดงบประมาณ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง ไม่ผ่านเกณฑ์ที่น่าพอใจ ทั้ง 6 ด้าน ($\bar{X} = 3.42, 3.40, 3.45, 3.47, 3.48, 3.25$, S.D.= 0.27, 0.34, 0.11, 0.34, 0.55, 0.34) เมื่อพิจารณารายชื่อ พบว่า มีความเหมาะสม อยู่ในระดับปานกลาง ไม่ผ่านเกณฑ์ที่น่าพอใจเป็นส่วนใหญ่

3. ผลการประเมินผลสำเร็จการประกอบธุรกิจขนาดกลางและขนาด พบว่า ผลสำเร็จการประกอบธุรกิจ ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ไม่ผ่านเกณฑ์ที่น่าพอใจ ($\bar{X} = 3.47$, S.D.= 0.22) เมื่อพิจารณาผลสำเร็จรายด้าน พบว่า ผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์อยู่ในระดับปานกลาง ไม่ผ่านเกณฑ์ที่น่าพอใจ ($\bar{X} = 3.39$, S.D.= 0.23) ส่วนผลสำเร็จด้านความพึงพอใจ อยู่ในระดับมาก ผ่านเกณฑ์ที่น่าพอใจ ($\bar{X} = 3.54$, S.D.= 0.29)

4. ผลการศึกษาความสัมพันธ์และระดับการส่งผลต่อผลสำเร็จการประกอบธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม จากปัจจัยดำเนินงาน กระบวนการดำเนินงาน ซึ่งสามารถสรุปได้ดังนี้

4.1 ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวพยากรณ์ในภาพรวม 2 ตัว ประกอบด้วย ปัจจัยการดำเนินงาน กระบวนการดำเนินงาน พบว่า มีความสัมพันธ์กับตัวแปรเกณฑ์ คือ ผลสำเร็จการประกอบธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในภาพรวม ผลสำเร็จตามเป้าหมาย และผลสำเร็จด้านความพึงพอใจ อยู่ในระดับปานกลางและสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีค่าระหว่าง 0.512 ถึง 0.749 กรณีแยกตัวพยากรณ์เป็นตัวแปรย่อย 11 ตัว ได้แก่ ปัจจัยการดำเนินงาน 4 ตัว คือ ด้านบุคลากร ด้านเงินทุน ด้านเครื่องมือเครื่องจักรที่ใช้ในการผลิต ด้านสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก กระบวนการดำเนินงาน 7 ตัว คือ ด้านการวางแผนงาน ด้านการจัดองค์กร ด้านการจัดคนเข้าทำงาน ด้านการสั่งการ ด้านการประสานงาน ด้านการรายงานผลการปฏิบัติงาน และ ด้านการจัดทำงบประมาณ มีความสัมพันธ์กันทางบวก กับผลสำเร็จของการประกอบธุรกิจขนาดกลาง และขนาดย่อม ในภาพรวม ผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ และ ผลสำเร็จด้านความพึงพอใจอยู่ใน ระดับต่ำและสูง โดยมีค่าระหว่าง 0.299 ถึง 0.612 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4.2 ผลการศึกษาระดับการส่งผลต่อผลสำเร็จการประกอบธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม จากการค้นหาตัวพยากรณ์ที่ดี พบว่า

4.2.1 กรณีตัวพยากรณ์ในภาพรวม 2 ตัว ประกอบด้วย ปัจจัยการดำเนินงาน และ กระบวนการดำเนินงาน ส่งผลต่อผลสำเร็จของการประกอบธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ใน ภาพรวมอยู่ในระดับสูง มีค่าเท่ากับ 0.750 หรือร้อยละ 56.20 เมื่อพิจารณาผลสำเร็จรายด้านพบว่า ตัวพยากรณ์ดังกล่าว ส่งผลต่อผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์อยู่ในระดับสูง มีค่าเท่ากับ 0.736 หรือร้อยละ 54.20 และส่งผลต่อผลสำเร็จด้านความพึงพอใจอยู่ในระดับสูง มีค่าเท่ากับ 0.619 หรือร้อยละ 38.30 ซึ่งทดสอบแล้ว พบว่า มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4.2.2 กรณีแยกตัวพยากรณ์เป็นตัวแปรย่อย 11 ตัว ประกอบด้วย ปัจจัยการดำเนินงาน 4 ปัจจัย คือ ด้านบุคลากร ด้านเงินทุน ด้านเครื่องมือเครื่องจักรที่ใช้ในการผลิต ด้านสถานที่ และสิ่งอำนวยความสะดวกกระบวนการดำเนินงาน 7 ปัจจัย คือ ด้านการวางแผนงาน ด้านการจัดองค์กร ด้านการจัดคนเข้าทำงาน ด้านการตั้งการ ด้านการประสานงาน ด้านการรายงานผลการปฏิบัติงาน และ ด้านการจัดทำงบประมาณ พบดังนี้

1) ผลสำเร็จในภาพรวม มีตัวพยากรณ์ที่ดี 8 ตัว ประกอบด้วย ปัจจัยการดำเนินงาน 1 ตัว ได้แก่ ด้านเงินทุน และกระบวนการในการดำเนินงาน 7 ตัว ได้แก่ ด้านการวางแผน ด้านการจัดองค์กร ด้านการบริหารงานบุคคล ด้านการตั้งการ ด้านการประสานงาน ด้านการรายงานผลการปฏิบัติงาน และด้านการจัดงบประมาณ ร่วมกันส่งผลต่อความสำเร็จในภาพรวมอยู่ในระดับสูง มีค่าเท่ากับ 0.759 หรือร้อยละ 57.70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2) ผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ มีตัวพยากรณ์ที่ดี 9 ตัว ประกอบด้วย ปัจจัยการดำเนินงาน 2 ตัว ได้แก่ ด้านเงินทุน ด้านสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกและกระบวนการในการดำเนินงาน 7 ตัว ได้แก่ ด้านการวางแผน ด้านการจัดองค์กร ด้านการบริหารงานบุคคล ด้านการตั้งการ ด้านการประสานงาน ด้านการรายงานผลการปฏิบัติงาน และด้านการจัดงบประมาณ ร่วมกันส่งผลต่อความสำเร็จในภาพรวมอยู่ในระดับสูง มีค่าเท่ากับ 0.742 หรือร้อยละ 57.10 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3) ผลสำเร็จด้านความพึงพอใจ มีตัวพยากรณ์ที่ดี 6 ตัว ประกอบด้วย ปัจจัยการดำเนินงาน 1 ตัว ได้แก่ ด้านเงินทุน และกระบวนการในการดำเนินงาน 5 ตัว ได้แก่ ด้านการวางแผน ด้านการบริหารงานบุคคล ด้านการตั้งการ ด้านการประสานงาน และด้านการรายงานผลการปฏิบัติงาน ร่วมกันส่งผลต่อผลสำเร็จด้านความพึงพอใจอยู่ในระดับสูง มีค่าเท่ากับ 0.634 หรือร้อยละ 40.02 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5. ผลการสร้างสมการพยากรณ์จากตัวพยากรณ์ที่ดี ดังนี้

5.1 กรณีตัวพยากรณ์ในภาพรวม ตัวพยากรณ์ที่ดี คือ ปัจจัยการดำเนินงาน กระบวนการดำเนินงาน มีสมการพยากรณ์ผลสำเร็จการประกอบธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในภาพรวม ในรูปสมการคะแนนดิบ และสมการคะแนนมาตรฐาน ดังนี้

สมการคะแนนดิบเป็นดังนี้

$$\text{ผลสำเร็จ} = 0.996 + 0.079X_{\text{ปัจจัย}} + 0.644X_{\text{กระบวนการ}}$$

สมการคะแนนมาตรฐานเป็นดังนี้

$$\text{ผลสำเร็จ} = 0.097Z_{\text{ปัจจัย}} + 0.687Z_{\text{กระบวนการ}}$$

5.2 กรณีแยกตัวพยากรณ์ 11 ตัว มีพยากรณ์ที่ดี 8 ตัว ประกอบด้วย ปัจจัยการดำเนินงาน 1 ตัว ได้แก่ ด้านเงินทุน และกระบวนการในการดำเนินงาน 7 ตัว ได้แก่ ด้านการวางแผน ด้านการจัดองค์กร ด้านการบริหารงานบุคคล ด้านการสั่งการ ด้านการประสานงาน ด้านการรายงานผลการปฏิบัติงาน และด้านการจัดงบประมาณ มีสมการพยากรณ์ผลสำเร็จการประกอบธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม SMEs ในภาพรวม ในรูปสมการคะแนนดิบ และสมการคะแนนมาตรฐาน ดังนี้

สมการคะแนนดิบเป็นดังนี้

$$\begin{aligned} \text{ผลสำเร็จ} = & 1.038 + 0.027X_{\text{เงินทุน}} + 0.145X_{\text{วางแผน}} \\ & + 0.051X_{\text{องค์กร}} + 0.115X_{\text{บริหาร}} + 0.130X_{\text{สั่งการ}} + 0.131X_{\text{ประสาน}} \\ & + 0.068X_{\text{รายงาน}} + 0.042X_{\text{งบประมาณ}} \end{aligned}$$

สมการคะแนนมาตรฐานเป็นดังนี้

$$\begin{aligned} \text{ผลสำเร็จ} = & 0.056Z_{\text{เงินทุน}} + 0.177Z_{\text{วางแผน}} \\ & + 0.079Z_{\text{องค์กร}} + 0.158Z_{\text{บริหาร}} + 0.196Z_{\text{สั่งการ}} + 0.195Z_{\text{ประสาน}} \\ & + 0.160Z_{\text{รายงาน}} + 0.063Z_{\text{งบประมาณ}} \end{aligned}$$

AEKKARAT WATTANATANOMWONG : AN EVALUTION OF SMALL AND
MEDIUM ENTERPRISES [SMEs] IN SURIN PROVINCE.

MASTER'S DEGREE PROGRAM OF BUSINESS ADMINISTRATION

SURINDRA RAJABHAT UNIVERSITY , ACADEMIC YEAR 2008

ADVISORS : ASST.PROF. DR. THONGSOOK WANSAEN AND DR. UDOM

KHOMKAM.330 P.

The purpose of this evaluation research were to (1) evaluate the input factors of enterprises small and medium enterprises in aspects of personnel, financial, tools/machinery and location/facilities (2) evaluate the process factors in aspects of planning, organizing, staffing, directing, coordinating, reporting and budgeting of small and medium enterprises (3) evaluate the success of small and medium enterprises (4) study the correlation and the effective level between the input factors, process factors and the success of small and medium enterprises. The samples sizes were 20 percentages of groups of enterpriser small and medium enterprises. There were 95 groups of samples selected by the stratified random sampling and each group of samples had 12 informants such as 1 of administrative, 1 of minister, and 10 of members. Total of informants were 1,140. The research tool to collect data was the 5-leveled rating scale questionnaire with reliability 0.9728. The data were analyzed by using SPSS program for Windows and used statistics such as frequency, percentage, mean , standard deviation, Pearson's simple correlation coefficient, multiple regression and stepwise multiple regression analysis. The opinions and suggestions of open ended questionnaire were analyzed by using content analysis.

Research findings were as follows;

1. The results of input factors evaluation were found that the overall aspect was suitable at middle level which didn't pass the satisfactory criterion ($\bar{X} = 3.35$, S.D. = 0.27). When it was considered at each aspect, personnel aspect was suitable at high level which passed the satisfactory criterion ($\bar{X} = 3.51$, S.D. = 0.36) but tools/machinery, location/facilities and financial aspects were suitable at middle level which didn't pass the satisfactory criterion ($\bar{X} = 3.44$, 3.35, 3.09, S.D. = 0.44, 0.39, 0.47). When it was considered at each item, they were suitable at middle and most of them didn't pass the satisfactory criterion.

2. The results of process factors evaluation were found that the overall aspect was suitable at middle level which didn't pass the satisfactory criterion ($\bar{X} = 3.43$, S.D. = 0.24). When it was considered at each aspect, coordinating aspect was suitable at high level which passed the satisfactory criterion ($\bar{X} = 3.52$, S.D. = 0.33) but planning, organizing, staffing, directing, reporting, and budgeting aspects were suitable at middle level which didn't pass the satisfactory criterion ($\bar{X} = 3.42, 3.40, 3.45, 3.47, 3.48, 3.25$, S.D. = 0.27, 0.34, 0.11, 0.34, 0.55, 0.34). When it was considered at each item, they were suitable at middle level and most of them didn't pass the satisfactory criterion.

3. The results of success factors evaluation were found that the overall aspect was successful at middle level which didn't pass the satisfactory criterion ($\bar{X} = 3.47$, S.D. = 0.22). When it was considered at each aspect, the success of goal aspect was successful at middle level which didn't pass the satisfactory criterion ($\bar{X} = 3.39$, S.D. = 0.23) and the success of satisfaction aspect was successful at high level which passed the satisfactory criterion ($\bar{X} = 3.54$, S.D. = 0.29)

4. The overall results of the relationship and influencing of the success of the small and medium enterprises with input factors and process factors aspects can be summarized as follows:

4.1 The results of overall correlation coefficient among predictors with criterion variable, indicated that 2 predictors (the input factors and process factors aspects) were correlated with the overall success of the small and medium enterprises, the success of goal aspect and the success of satisfaction aspect were at middle to high level which yielded statistical significance .05 and whose range were from 0.512 to 0.749. In case of predictors were divided into 11 factors; 4 input factors such as personnel, financial, tools/machinery and location/facilities and 7 process factors such as planning, organizing, staffing, directing, coordinating, reporting and budgeting. All of them had the positive relationship which the success of small and medium enterprises, the success of goal and the success of the satisfaction were at lowness to high level which yielded statistical significance .05 and whose range were from 0.299 to 0.612.

4.2 The results of influencing level towards the success of the small and medium enterprises, summarized as follows:

4.2.1 In case of the two overall predictor consisted of the input factors and process factors have influenced on the success of small and medium enterprises at high level

(R= 0.750 or 56.20%).When it was considered at each aspect, there have influenced at high level on the success of goal and the success of the satisfaction (R = 0.736 or 54.20%, R = 0.619 or 38.30 %) which yielded statistical significance .05

4.2.2 In case of predictors were divided into 11 factors (4 input factors such as personnel, financial, tools/machinery and location/facilities and 7 process factors such as planning, organizing, staffing, directing, coordinating, reporting and budgeting) were as follows:

1) The overall success were 8 good predictors consisted of the input factor was financial and 7 process factors were planning, organizing, staffing, directing, coordinating, reporting and budgeting. All of them influenced at high level (R = 0.759 or 57.70%) which yielded statistical significance .05

2) The success of goal were 9 good predictors consisted of the 2 input factors were financial and location/facilities and 7 process factors were planning, organizing, staffing, directing, coordinating, reporting and budgeting. All of them influenced at high level (R = 0.742 or 57.10%) which yielded statistical significance at .05.

3) The success of satisfaction were 6 good predictors such as the input factor was financial and 5 process factors were planning, staffing, directing, coordinating, and reporting. All of them have influenced at high level (R = 0.634 or 40.02%) which yielded statistical significance at .05.

5. Results of equation construction from good predictors were as follows:

5.1 In case of overall predictors, the good predictors of the success of small and medium enterprises were input factors and process factors which can be constructed the predicting estimation equation in form of un-standardized estimation equation and standardized estimation equation as follows:

Un-standardized estimation equation:

$$\text{Success} = 0.996 + 0.079X_{\text{input}} + 0.644X_{\text{process}}$$

Standardized estimation equation:

$$\text{Success} = 0.079Z_{\text{input}} + 0.687Z_{\text{process}}$$

5.2 In case of predictors were divided into 11 factors, the good predictors of the success of small and medium enterprises were 8 good predictors consisted of the input factor was financial and the process factors were planning, organizing, staffing, directing, coordinating,

reporting and budgeting which can be constructed the predicting estimation equation in form of un-standardized estimation equation and standardized estimation equation as follows:

Un-standardized estimation equation:

$$\begin{aligned} \text{Success} &= 1.038 + 0.027X_{\text{financial}} + 0.145X_{\text{planning}} + 0.051X_{\text{organizing}} \\ &+ 0.115X_{\text{staffing}} + 0.130X_{\text{directing}} + 0.131X_{\text{coordinating}} \\ &+ 0.068X_{\text{reporting}} + 0.042X_{\text{budgeting}} \end{aligned}$$

Standardized estimation equation:

$$\begin{aligned} \text{Success} &= 0.056Z_{\text{financial}} + 0.177Z_{\text{planning}} + 0.079Z_{\text{organizing}} \\ &+ 0.158Z_{\text{staffing}} + 0.196Z_{\text{directing}} + 0.195Z_{\text{coordinating}} \\ &+ 0.160Z_{\text{reporting}} + 0.063Z_{\text{budgeting}} \end{aligned}$$

<http://dr-thongsook.com>